

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

През 2017 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство в област София (столица) е 7 603 лв. и нараства с 3.5% спрямо 2016 година. За периода 2013-2017 г. общият доход средно на лице от домакинство нараства с 2.2%.

1. Общ доход и други средства на лице от домакинство по източници

Източници на доход	2013		2014		2015		2016		2017	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общ доход	7441	100	6890	100	7061	100	7349	100	7603	100.0
Брутен общ доход	6876	92.4	6734	97.7	6883	97.5	7182	97.7	7415	97.5
Работна заплата	4393	59.0	4345	63.1	4408	62.4	4711	64.1	4856	63.9
Извън работната заплата	417	5.6	295	4.3	238	3.4	205	2.8	186	2.5
От самостоятелна заетост	597	8.0	612	8.9	720	10.2	536	7.3	613	8.1
От собственост	156	2.1	68	1	17	0.2	37	0.5	47	0.6
Пенсии	1111	14.9	1160	16.8	1187	16.8	1372	18.7	1391	18.3
Обезщетения за безработни	26	0.3	31	0.5	18	0.3	24	0.3	38	0.5
Семейни добавки за деца	23	0.3	14	0.2	27	0.4	22	0.3	16	0.2
Други обезщетения и помощи	122	1.6	146	2.1	156	2.2	205	2.8	206	2.7
Регулярни трансфери от други домакинства	32	0.4	61	0.9	111	1.6	71	1	61	0.8
Приходи от продажби	0	0.0	8	0.1	23	0.3	3	0	3	0.0
Други приходи	564	7.6	147	2.1	156	2.2	163	2.2	186	2.4

През периода 2013 - 2017 г. са регистрирани следните по-важни изменения по отношение на източниците на общия доход средно на лице от домакинството:

- Доходът от работна заплата се увеличава с 3.1% спрямо 2016 г. и нараства 1.1 пъти в сравнение с 2013 година;
- Доходите от пенсии нарастват с 1.4% спрямо 2016 г., или с 25.2% в сравнение с 2013 година;

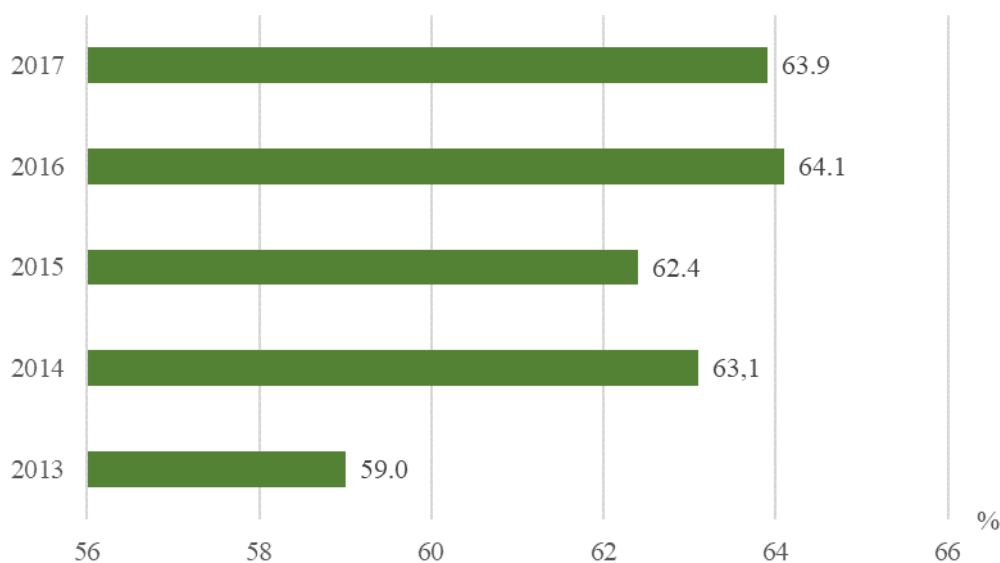

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД

- Доходът от трудова дейност извън работна заплата намалява спрямо 2016 г. с 9.3%, а в сравнение с 2013 година с 55.4%.
- Доходите от самостоятелна заетост нараства с 14.4% спрямо 2016 г., а спрямо 2013 г. нарастват с 2.7%.
- Доходите от другите социални трансфери (обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) се увеличават с 3.6% спрямо 2017 г. и нарастват 1.5 пъти спрямо 2013 година.

В област София (столица) доходът от работната заплата през 2017 г. е 4 856 лв. средно на лице от домакинство. Относителният дял на работната заплата в общия доход е 63.9%, което е с 0.2 процентни пункта по-малко в сравнение с 2016 г., а спрямо 2013 г. нараства с 4.9 процентни пункта.

Фиг. 1. Относителен дял на дохода от работна заплата в общия доход на домакинствата в област София (столица)

През 2017 г. доходите от социални трансфери (пенсии, семейни добавки за деца, социални помощи, стипендии и обезщетения при безработица) са 1 651 лв. средно на лице от домакинство в област София (столица) и се увеличават с 1.3 пъти спрямо 2013 г., а относителният им дял в общия доход се увеличава с 4.6 процентни пункта. Доходите от всички социални трансфери формират 21.7 % от общия доход на домакинствата.

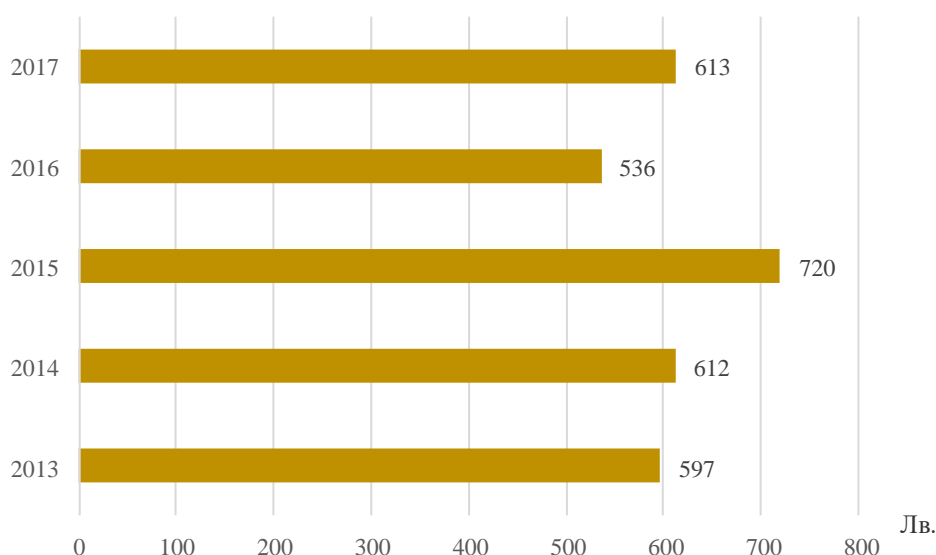
В тази позиция от доходите на домакинствата доминират пенсиите. През 2013 г. доходът от пенсии е 1 111 лв. се увеличава до 1 391 лв. средно на лице през 2017 година.

Относителният дял на доходите от пенсии през 2017 г. е 18.3% от общия доход на домакинствата, което е с 3.4 процентни пункта повече спрямо 2013 година.

Доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в номинално изражение показват колебания през годините. През 2017 г. доходът от самостоятелна заетост средно на лице от домакинство е 613 лв., а относителният му дял в общия доход на домакинствата е 8,1 % и се увеличава с 0.8 процентни пункта в сравнение с 2016 година.

Фиг. 2. Доход от самостоятелна заетост за област София (столица)

През 2017 г. доходът от трудова дейност извън работната заплата средно на лице от домакинство е 186 лв. Относителният дял на този доход намалява спрямо 2016 г. с 0.3 процентни пункта.

Разходи на домакинствата

През 2017 г. домакинствата в област София(столица) са изразходвали 6 936 лв. средно на лице, което е с 2,9 % по -малко в сравнение с 2016 година.

**1. Общ разход и други потребени средства средно на лице от домакинство в област
София (столица)**

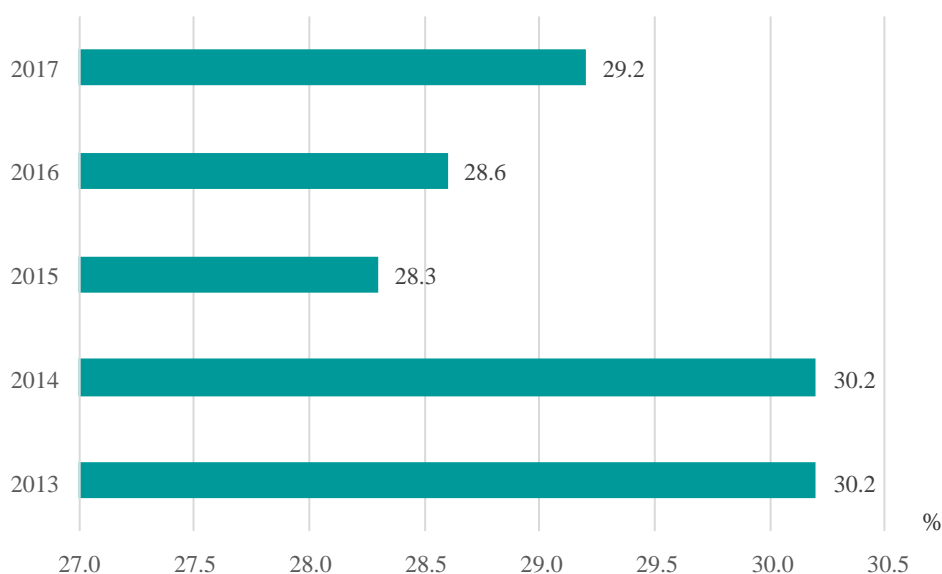
	2013		2014		2015		2016		2017	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общо	7532,0		6833		7475		7440		7933	
Общ разход	6969	100.0	6284	100.0	6857	100.0	6740	100.0	6936	100.0
Потребителски общ разход	5815	83.4	5207	82.9	5613	81.9	5461	81.0	5680	81.9
Храна и безалкохолни напитки	2103	30.2	1896	30.2	1942	28.3	1926	28.6	2024	29.2
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	295	4.2	258	4.1	313	4.6	308	4.6	319	4.6
Облекло и обувки	284	4.1	264	4.2	259	3.8	237	3.5	231	3.3
Жилища, вода, електроенергия и горива	930	13.3	770	12.2	860	12.5	816	12.1	988	14.2
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	235	3.4	182	2.9	222	3.2	169	2.5	206	3.0
Здравеопазване	313	4.5	272	4.3	293	4.3	282	4.2	275	4.0
Транспорт	610	8.7	577	9.2	605	8.8	585	8.7	541	7.8
Съобщения	316	4.5	308	4.9	302	4.4	294	4.4	287	4.1
Свободно време, културен отдих и образование	426	6.1	371	5.9	440	6.4	512	7.6	430	6.2
Разнообразни стоки и услуги	304	4.4	310	4.9	377	5.5	333	4.9	379	5.5
Данъци	354	5.1	364	5.8	403	5.9	443	6.6	472	6.8
Социални осигуровки	460	6.6	503	8.0	542	7.9	552	8.2	577	8.3
Регулярни трансфери към други домакинства	56	0.8	46	0.7	52	0.8	47	0.7	58	0.8
Други разходи	284	4.1	162	2.6	247	3.6	237	3.5	149	2.1

Относителният дял на потребителския разход от общите разходи на домакинствата намалява от 83.4% през 2013 г. на 81.9% през 2017 година.

За храна са изразходвани 2 024 лв. средно на лице от домакинството. През 2017 г. относителният дял на разходите за храна от общия разход е 29.2% което е с 0.6 процентни пункта повече спрямо предходната година.

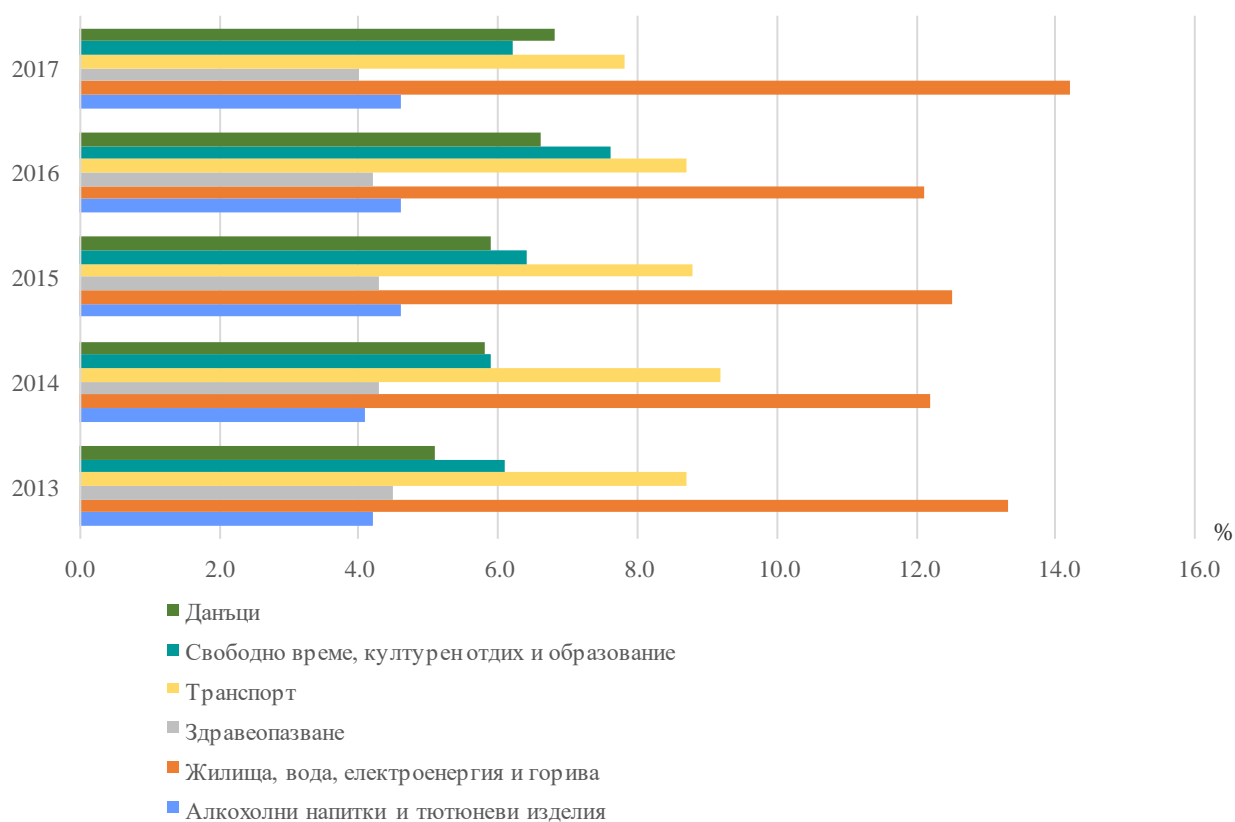
Фиг. 3. Относителен дял на разхода за храна и безалкохолни напитки в общия разход на домакинствата в област София (столица)

През 2017 г. разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и поддържане на дома), са 1 194 лв. средно на лице от домакинство, което е с 21.2% по-малко спрямо 2016 година. -

Фиг. 4. Относителен дял на някои видове разходи в общия разход на домакинствата в област София (столица)

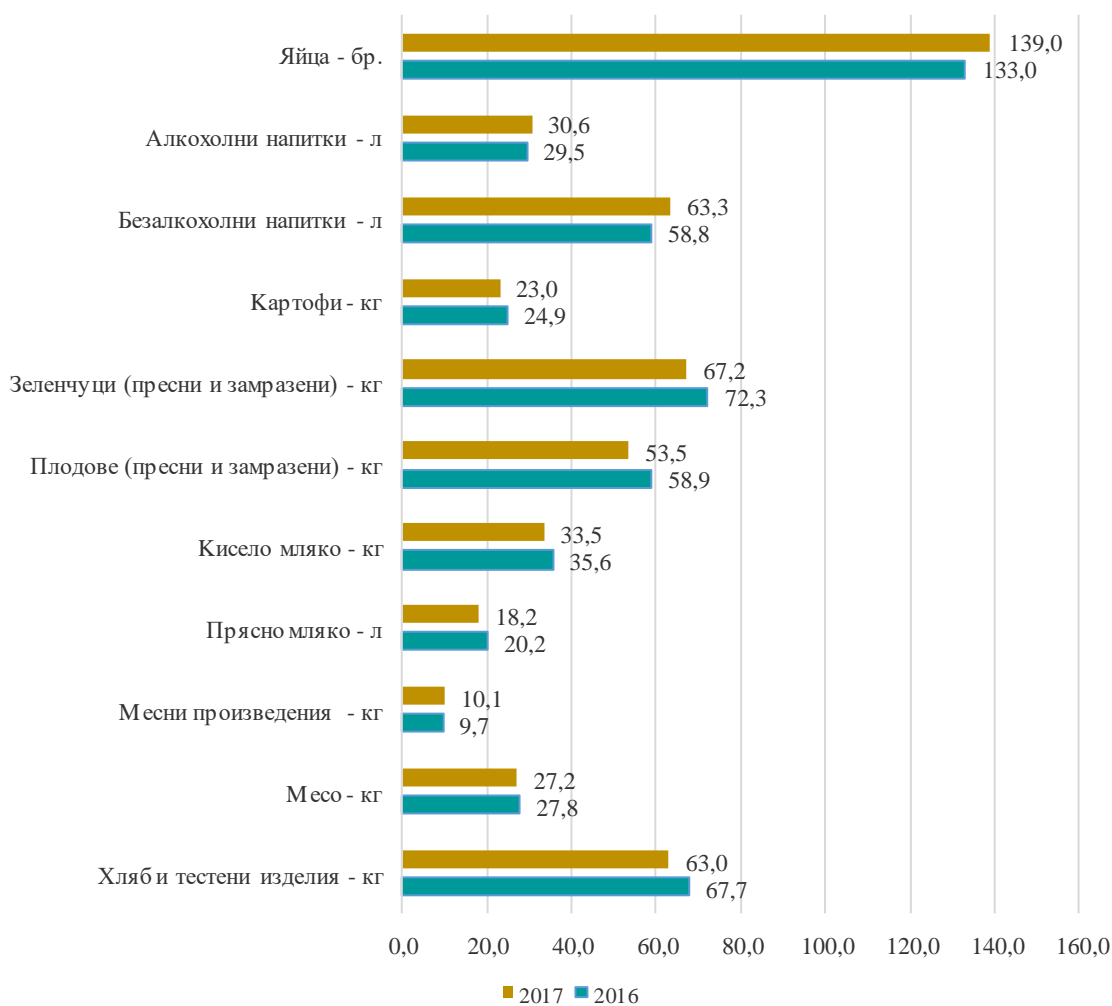
Потребление на домакинства

Данните показват, че през 2017 г. настъпват промени в структурата на потреблението на домакинствата в област София (столица) - намалява консумацията на пресни плодове и зеленчуци съответно с 5.4 и 5.1 кг. (спрямо 2016 г.) средно на лице. Увеличава се консумацията на яйца с 6 броя и безалкохолни напитки с 4.5 литра.

На годишна база с 1.1 л. се увеличава потреблението средно на лице от домакинството на алкохолни напитки (от 29.5 на 30.6 л) и цигари (от 883 на 912 броя).

Фиг. 5. Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство в област София (столица)

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно или имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно** и **годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от : работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократните трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потребителският разход включва разходите за домакинствата за стоки и услуги съгласно международната Класификация на индивидуалното потребление по цели (COICOP).

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Покупателната способност на домакинствата представлява количеството стоки от даден вид, което може да се купи паричния доход средно на лице от домакинство, ако същият се изразходва изцяло за покупката на тази стока през съответната година.

Подробна информация за наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него е публикувана на сайта на НСИ - www.nsi.bg, в рубриката „Доходи и разходи на домакинствата“.